

Nieuwsbrief GO-EUR Wintereditie januari 2024

Net als de voorgaande en volgende zou ook deze nieuwsbrief met gemak twee of drie keer zo lang kunnen zijn indien we hier de weerslag zouden beschrijven die de maatschappelijke actualiteit heeft op de Erasmus; zoals de brede duurzaamheidsdialogen (o.a. over de fossiele industrie) die sinds het najaar op de campus worden gehouden als vervolg op bezettingsacties van OccupyEUR; of hoe docenten zich soms in bochten wringen om aantijgingen van vermeend 'grensoverschrijdend gedrag' te voorkomen; of hoe ook de EUR in de greep is van de mogelijkheden (en bedreigingen) van Artificiële Intelligentie in de vorm van Chat GPT; of hoe joodse, islamitische en christelijke studenten (al dan niet) met elkaar omgaan sinds de oorlog in Gaza; of hoe je, na het noodlottige schietincident bij Erasmus MC, medisch studenten screent op hun geschiktheid voor het beroep van arts.

Wanneer u geïnteresseerd bent hoe dit alles (door)speelt in de kleine wereld van de campus (nou ja klein ... 30.000 studenten en 4.000 medewerkers!), abonneer u dan op de digitale nieuwsbrief van Erasmus Magazine, die elke donderdag verschijnt, gratis en voor niks: www.erasmusmagazine.nl

110^e Dies Natalis en wat dies meer zij...

Een uitgebreid verslag van onze gepensioneerdenbijeenkomst met minicolleges op 8 november leest en bekijkt u [hier](#).

De Diesviering 's middags bevatte een betoog van EUR-alumnus en oprichter van start-up OASYS NOW *Nima Salami* over het antwoord op de vraag hoe zijn technologie de burger weer de baas maakt over de opslag van zijn DNA; ontving EUR-alumnus en Nobelprijswinnaar Economie *Guido Imbens* een eredoctoraat uit handen van prof. Dinand Webbink; kondigde EUR-hoogleraar *Eveline Crone* de volgende Erasmus professor aan, *Jun Borrás*, hoogleraar agrarische studies ISS (foto) ...

...en hield rector magnificus prof. *Annelien Bredenoord* de Diesrede 'Making Minds Matter: New Horizons'. In een *civic university* als de onze moet je morele dilemma's niet uit de weg gaan, zei ze [in haar rede](#).

Wie de snapshot van de Diesviering (2:20 minuten) nog eens wil terugzien, [kijk hier](#).

De verjaardag was voor Erasmus Magazine aanleiding tot het plaatsen van [een reeks foto's](#) uit de 110-jarige geschiedenis, vanaf het prille begin in 1913. Laat u nostalgisch meevoeren...

Nobelprijswinnaar en EUR-alumnus **Guido**

Imbens (foto midden) ontving een eredoctoraat. Samen met zijn erepromotor prof.dr. Dinand Webbink, van wie hij tijdens zijn studie menig potje schaak verloor, onthulde hij een schaaktafel aangeboden door de EFR. Schaken is voor Imbens een metafoor voor de manier van denken die nodig is voor het oplossen van complexe academische vraagstukken.

Voor het lustrumjaar ontwierp graffitikunstenaar Mick La Rock een zogeheten 'mural' op de buitenwand van het voormalig sportcentrum (achter het E-gebouw). De **muurschildering** van 10 x 30 meter werd feestelijk onthuld in het bijzijn van de kunstenaar. In de [Erasmus Gallery](#) worden sindsdien enkele van haar werken met 'onleesbare letters' vertoond.

Stadshistoricus prof.dr. Paul van de Laar vroeg zich af hoe **Erasmiaans en Rotterdams** onze 110-jarige universiteit eigenlijk is. De Verlichtingsidealen kwamen al in de 18^e eeuw de stad binnen met intellectuelen als Bayle, Mandeville en Locke. Vanaf de 19^e eeuw werd Rotterdam een haven- en handelsstad, waarin vooral praktisch toepasbare kennis paste, getuige de oprichting van de voorlopers van de EUR. Een ondernemende universiteit "met opgestroopte mouwen" en de stad als haar laboratorium. Met Erasmiaanse waarden? En hoe zichtbaar in de stad? Ook op Zuid? [Lees hier verder](#)

De naam Erasmus Universiteit ontstond in De Kuip...

Waar kwam ruim 50 jaar geleden de unieke naamsverandering van de nieuwe Rijksuniversiteit Rotterdam (01-02-1973 om 0:00 uur) vandaan? Wie suggereerde de naam van de 'grootste Rotterdammer aller tijden'? Essentiële plaats van handeling blijkt - aldus publicist F.J. Brevet in het Rotterdams Jaarboekje van 1982 - het stadion van Feyenoord. Om precies te zijn in de pauze van een avondwedstrijd waarbij zowel burgemeester Thomassen als Minister Jonkheer De Brauw aanwezig waren. Een commissaris van de club - uit de kring van notabele Kralingse havenlieden met een gymnasiumopleiding - wist beide heren in de pauze voldoende te motiveren voor de naam Erasmus, waarna op het stadhuis

en ten departementale formeel werd besloten. Nalezen in het [Jaarboekje 1982](#)? Was Brevet wellicht zelf die commissaris? Antwoord in het [Jaarboekje 1984](#)...

Overleden

Op 1 december overleed dr. **Hans van de Braak**, sinds 1969 verbonden aan destijds de Faculteit der Sociale Wetenschappen bij de Vakgroep Sociologie van prof. Jan Berting. Hij hield zich met name bezig met de consequenties van technologische vernieuwing in de samenleving. In 2001 stapte hij over naar de Vakgroep Psychologie. Hij maakte zich bijzonder geliefd bij zijn studenten. Na een zwaar auto-ongeluk schreef hij een bijzonder boekje over de sociologie van het autorijden.

Het faculteitsbestuur schreef een [In Memoriam](#)

Op 27 december overleed prof.dr. **Jan van Herwaarden** ('s-Gravenhage 1940). In 1971 kwam hij in dienst bij de toenmalige NEH als secretaris van de voorbereidingscommissie voor een letterenfakulteit; hij werd docent geschiedenis van pre-industriële samenlevingen bij de Subfaculteit Maatschappijgeschiedenis, die hij medio jaren '80 samen met studenten met verve verdedigde tegen de bezuinigingsplannen van minister Deetman; hij ging in 2005 met pensioen als bijzonder hoogleraar cultuurgeschiedenis bij dezelfde faculteit, inmiddels de Erasmus School of History Culture and Communication.

Jan was gespecialiseerd in het fenomeen bedevaarten, maar ook in de stadsgeschiedenis van Dordrecht en Rotterdam en in de persoon en betekenis van Desiderius Erasmus. Naast vele publicaties over deze onderwerpen was hij ook regelmatig 'in beeld' in stad en land, en in de media.

Voor Erasmus Magazine schreef prof.dr. Paul van de Laar, ooit student van Jan, een uitgebreid [In Memoriam](#) annex dankwoord.

'De Keien' - Een spraakmakend boek over het Rotterdams studentenverzet tijdens WO-II

Begin november '23 zag dan - eindelijk - een grondige studie naar het Rotterdamse studentenverzet het licht: *'De Keien, Rotterdamse studenten tussen handel en verzet 1940-1945'*.

De Keien was de naam van een RSC-jaarclub, acht studenten die in september 1940 met hun studie economie aan de NEH begonnen; het pensioen aan de Claes de Vrieselaan, waar ze woonden werd gaandeweg een belangrijk centrum van verzet en illegaliteit. Eén hunner, Frits Ruys, gefusilleerd in 1944, leeft voor in de gelijknamige straat in Kralingen.

Jaarclub De Keien (ca 1941)

Nazaten én een logboek vertellen het verhaal. De titel *'tussen handel en verzet'* verwoordt uitstekend het toenmalige dilemma in de stad, dat met name de 'bovenlaag' van havenbaronnen en handelslieden gegijzeld hield: het belang van de handel en dus samenwerking met de Duitsers (collaboratie). Dat speelde door binnen de muren van de NEH. In die context trekt met name Karel van der Mandele de aandacht, voorzitter van de Kamer van Koophandel én curator van de Hogeschool.

De eerste exemplaren werden door de auteur, historica dr. Merel Leeman, in de Laurenskerk onder grote belangstelling aangeboden aan burgemeester Aboutaleb en rector magnificus Bredenoord.

De publicatie is mede mogelijk gemaakt door het Erasmus Trustfonds. Uitgebreid aandacht voor het boek in [Erasmus Magazine](#) en recent op [radio 1](#). (vanaf 1:19:00). Het boek is te bestellen bij [uitgeverij Atlas](#), [Libris](#) of bij de eigen boekhandel. Een tweede druk is in voorbereiding.

Erasmus, van tatoeage tot kerstbal en brug...

Vlnr: arm van Gino van Weenen, o.a. werkzaam bij kunstcentrum Melly op de Witte de Withstraat; fraaie hanger naar het beeld van Hendrick de Keyser, onderdeel van het EUR-kerstpakket 2023; de Erasmusbrug in stemmig groen vanwege de 110^e Dies Natalis.

Nalaten. Wat als u....

De Universiteitsfondsen van ons land zijn in 2023 een gezamenlijke campagne gestart onder de titel *Wat als*. “*Wat als u wetenschappelijk onderzoekers zou steunen door een universiteit op te nemen in uw testament. Draag met uw nalatenschap bij aan een betere wereld*”. Ook het Erasmus Trustfonds doet mee aan deze campagne onder alumni en oud-medewerkers.

Via de website www.nalatenandewetenschap.nl kunt u informatie aanvragen en EUR aanklikken, waarop u vervolgens een informatiepakketje ontvangt met het magazine van de campagne (zie foto) en een brochure van het Erasmus Trustfonds over nalaten. U kunt ook rechtstreeks contact opnemen met Trustfonds medewerker Gwen van Loon via: g.vanloon@trustfonds.nl of 06-12892095.

En dan nog dit...

Het **Nederlands Economische PenningKabinet**, kortweg NEPK, dat ten dele in vitrinekasten in de Erasmus Galerij wordt geëtaleerd, is sinds vorig jaar zomer verrijkt met maar liefst 80 penningen uit de archieven van de Kamers van Koophandel in ons land. [Lees hier](#) meer en bekijk de waardevolle penningen.

Tijdens de jaarlijkse Erasmusweek eind oktober ontving de jurist en mensenrechtenactivist **Lilian Goncalvez - Ho Kang You** de Lof der Zotheidspeld namens het Comité Erasmus Icoon van Rotterdam (foto: voorzitter de voormalige EUR-rector prof. Steven Lamberts). De Universele Verklaring voor de Rechten van de Mens (75 jaar) was het thema van deze Erasmusweek. In 2007 eerde de universiteit mw. Goncalvez vanwege haar grote maatschappelijke betrokkenheid met de Mandevillelezing en -penning. Haar man was een van de slachtoffers van de decembermoorden in Suriname 1982.

Pal naast de universiteit in **Brainpark 1** is eind 2023 begonnen met de bouw van 614 woningen. De woningen zijn vooral bedoeld voor studenten en starters, 379 studio's en 235 tweekamerappartementen.

Café Restaurant Erasmus

Het Erasmushuis (1939) van architect Dudok aan de Coolingsingel, destijds gebouwd voor de HBU-bank, doorstond het bombardement en de daarop volgende brand van mei 1940. Sinds kort zit er een grandcafé Erasmus, net als destijds in de jaren '50 getuige deze foto. "Wat mooi is, kost moeite", dit citaat van Erasmus inspireert de nieuwe uitbaters.

Wie weet hier meer van? Bron: Facebook (Fakebook?)

Redactie nieuwsbrief: Werkgroep GO-EUR Community

Met dank aan: Erasmus Magazine, Levien Willemse, Paul van de Laar, Rotterdam vandaag & morgen, de Havenloods, Edmond Jaspar, Alexander Santos Lima, Fjodor Buis, Jiri Büller De Volkskrant, Nationale Onderwijsgids, Foto Peter van Wijk, Gwen van Loon, Cora Boele, Wieneke Gunneweg, Nicoline Maarschalk Meijer, Uitgeverij Atlas.